តាមដានសេដ្ឋកិច្ច ~ ស្ថានភាពក្រៅប្រទេស

កំណើនសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោក

ផ្នែកនេះផ្ដោតលើសេដ្ឋកិច្ចធំបង១ក្នុងពិភពលោក និងសេដ្ឋកិច្ចភាគច្រើននៅអាស៊ីខាងកើត ។ ស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចនៅបណ្ដាប្រទេសទាំងនោះមានលក្ខណៈទាក់ទងជាពិសេសទៅនឹងសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា ។

នៅត្រីមាសទី២ឆ្នាំ២០០៧ ផសស ពិតនៅ US កើន ១,៩ % ខ្ពស់ជាងមួយឆ្នាំមុន ធៀបនឹងកំណើន ១,៥% នៅត្រីមាសមុន ។ រឿងនេះបណ្ដាលមកពីការធ្លាក់ចុះការនាំចូល កំណើនចំណាយរដ្ឋាភិបាលសម្ព័ន្ធ និងវិនិយោគលើទំនិញឯកជន ព្រមទាំង កំណើនការនាំចេញ សំណង់មិនមែនសំរាប់ស្នាក់នៅ និងគ្រឿងបរិក្ខា និងសូហ្វវែរ ។

ផសស ពិត នៅតំបន់អឺរ៉ូ កើន ២,៥% នៅត្រីមាសទី២ ធៀបនឹងអំឡុងពេលដូចគ្នាមួយឆ្នាំមុន និងកើន ០,៣% ធៀបនឹងត្រីមាសមុន ។ ផសស ពិត នៅជប៉ុន កើន ២,៣% ធៀបនឹងមួយឆ្នាំមុន និងកើន ០,១% ធៀបនឹងត្រីមាសមុន ។

សេដ្ឋកិច្ចចិន មានកំណើន ១១,៥% នៅត្រីមាសទី២ ខ្ពស់ជាងមួយឆ្នាំមុន ។ កំណើននេះនាំមុខដោយឧស្សាហកម្ម ដែលមានតំលៃបន្ថែមកើន ១៣,៦% ធៀបនឹងកំណើន ១០,៦% ក្នុងវិស័យសេវាកម្ម និង ៤,០% ក្នុងវិស័យកសិកម្ម ។ ផសស ពិត នៅកូរ៉េខាងត្បូង កើន ៤,៥% ធៀបនឹងមួយឆ្នាំមុន និងកើន ១,៨% ធៀបនឹងត្រីមាសមុន ។ សំរាប់ផ្នែកផលិតកម្មឧស្សាហកម្មផលិត និង សេវាកម្ម បានកើនឡើង រីឯការសាងសង់ធ្លាក់ចុះ ។ សំរាប់ផ្នែកចំណាយ ចំណាយប្រើប្រាស់ឯកជន មានសភាពប្រសើរឡើងជាបណ្ដើរ១ ស្របពេលដែលវិនិយោគលើគ្រឿងសំរួលការ និងការនាំចេញ បន្តលូតលាស់ខ្លាំង ។ ផសស ពិត នៅតៃវ៉ាន់ និង ហុងកុង មានកំណើន ៥,០៧% និង ៦,៩% ធៀបនឹងអំឡុងពេលដូចគ្នាមួយឆ្នាំមុន។

សេដ្ឋកិច្ចម៉ាឡេស៊ី មានកំណើន ៥,៧% ក្នុងរយៈមួយឆ្នាំដល់ត្រីមាសទី២ ឆ្នាំ២០០៧ ។ កំណើននៅត្រីមាសនេះ បានជំរុញខ្លាំងដោយ វិស័យសេវាកម្ម (៩,២%) រ៉ែ (៧,៧%) និង សំណង់ (៤,៨%) ។ សេដ្ឋកិច្ចនៅសិង្ហបុរី កើន ៨,២% ក្នុងរយៈ១២ខែប៉ុណ្ណោះ ។ ឧស្សាហកម្មផលិត និង សំណង់មានកំណើនខ្លាំងដល់ ១០,២% និង ១៧,៩% រីឯ សេវាកម្មមានកំណើនមធ្យម ៧,០% ។ ផសស ពិតនៅថៃ កើន ៤,៤% ខ្ពស់ជាងត្រីមាសទី២ ឆ្នាំ២០០៦ ។ វិស័យកសិកម្ម កើន ៩,៧% ខ្ពស់ជាងត្រីមាសមុន (៣,៣%) ដែលបណ្ដាលជាសំខាន់មកពីកំណើនផលដំណាំ និង ត្រី ។ វិស័យមិនមែនកសិកម្ម កើន ៤,០% ធៀបនឹងកំណើន ៤,៣% នៅត្រីមាសមុន។

អតិផរណាពិភពលោក និង អត្រាប្ដូរប្រាក់នៅទីផ្សារអន្តរជាតិ

នៅត្រីមាសទី២ ឆ្នាំ២០០៧ ថ្លៃទំនិញប្រើប្រាស់នៅUS កើនតាមអត្រាប្រចាំឆ្នាំ ២,៧% ធៀបនឹង ២,៤% នៅត្រីមាសទី១ ។ រឿងនេះបណ្ដាលមកពីកំណើនថ្លៃម្ហូបអាហារ ថ្នាំពេទ្យ ផ្ទះស្នាក់នៅ និងថាមពល ។ នៅតំបន់អឺរ៉ូ មានអតិផរណា ១,៩% គឺគ្មានប្រែប្រួលពីត្រីមាសមុនទេ ។ កំណើនថ្លៃទំនិញក្នុងរយៈ១ឆ្នាំនេះ បណ្ដាលមកពីកំណើនអាករលើតំលៃបន្ថែមនៅអាឡឺម៉ង់ ។ នៅជប៉ុន ថ្លៃទំនិញប្រើប្រាស់ធ្លាក់ចុះ ០,១% ក្នុងរយៈមួយឆ្នាំដល់ត្រីមាសទី២ ។ នេះបណ្ដាលមកពីការធ្លាក់ថ្លៃកញ្ចប់ខ្សែទស្សនកិច្ចទៅក្រៅប្រទេស និងឧបករណ៍អេឡិចត្រូនិកសំរាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងផ្ទះ ។ ប៉ុន្តែបំរែបំរួលនេះ វាតិចតួចសឹងស្មើសូន្យ បើសិនមិនរាប់បញ្ចូលនូវផលិតផលប្រេងកាត និងកត្តាពិសេស១ផ្សេងទៀត។

នៅទីផ្សារប្ដូរប្រាក់អន្តរជាតិ ដុល្លារUS ប្រែប្រួលមិនទៀងទាត់ ទល់នឹងរូបិយវត្ថុដទៃទៀត ។ ទល់នឹងប្រាក់យ៉េនជប៉ុន វាប្ដូរបាន ១២០,៨ យ៉េន/ដុល្លារUS ធៀបនឹង ១១៩,៤យ៉េន/ដុល្លារUS នៅត្រីមាសមុន ។ ការឡើងថ្លៃប្រាក់ដុល្លារទល់នឹងប្រាក់យ៉េនជប៉ុន បណ្ដាលមកពីគំលាតកាន់តែធំនៃអត្រាការប្រាក់ ។ ទល់នឹងប្រាក់អឺរ៉ូ ប្រាក់យ៉ុនចិន និងប្រាក់វ៉ុនកូរ៉េខាងត្បូង ដុល្លារUS ប្ដូរបាន ០,៧៤អឺរ៉ូ/ដុល្លារUS ៧,៦៨យ៉ុន/ដុល្លារUS និង ៩២៩វ៉ុន/ដុល្លារUS គឺធ្លាក់ថ្លៃ បើធៀបនឹងអត្រា ០,៧៦អឺរ៉ូ/ដុល្លារUS ៧,៧៦យ៉ុន/ដុល្លារUS និង ៩៣៩វ៉ុន/ដុល្លារUS នៅត្រីមាសទី១ ២០០៧ ។ ការធ្លាក់ថ្លៃដុល្លារUS គឺដោយសារអ្នកចូលរួមទីផ្សារ ធ្វើការវាយតំលៃថា ទៅអនាគតតំបន់អឺរ៉ូ ប្រទេសចិន និងប្រទេសកូរ៉េខាងត្បូង មានលក្ខណៈអំណោយផលជាង ។

ថ្លៃទំនិញប្រើប្រាស់នៅទីផ្សារពិភពលោក

នៅត្រីមាសទី២ ប្រេងឆា សណ្ដែកសៀង ប្រេងឆៅ សាំង និង មាស៊ូតឡើងថ្លៃ រីឯ ពោត និង អង្ករធ្លាក់ថ្លៃ ។ ប្រេងឆាលក់បាន ៦៩១,៤៤ដុល្លារ/តោន ធៀបនឹង ៥៥២,០៦ដុល្លារ/តោន នៅត្រីមាសទី១ រីឯពោតលក់បាន ១៤៦,១០ដុល្លារ/តោន និង សណ្ដែកសៀង ២៥៩,៩៥ ដុល្លារ/តោន ។ អង្ករ Thai 100% B លេខ២ នៅទីផ្សារបាងកក លក់ថ្លៃ ២៨៣,៨៩ដុល្លារ/តោន ធៀបនឹង ២៩៤,១៧ដុល្លារ/តោន នៅត្រីមាសមុន ។ ប្រេងឆៅ ឡើងថ្លៃ

តារាង១. កំណើន ផសស ពិត នៃដៃគូពាណិជ្ជកម្មជ្រើសរើស ពីឆ្នាំ២០០១-២០០៧ (កំណើនជាភាគរយធៀបនឹងឆ្នាំមុន)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2006		2007	
							Q3	Q4	Q1	Q2
ប្រទេសអាស៊ានជ្រើសរើស										
កម្ពុជា	6.7	4.8	7	7.7	13.4	10.6	-	-	-	-
ឥណ្ឌូនេស៊ី	3.8	3.8	4.9	5.1	5.6	5.4	5.5	6.1	-	-
ម៉ាឡេស៊ី	0.5	5.6	5.4	7	5.2	5.9	5.8	5.7	5.3	5.7
សិង្ហបុរី	-2.3	2.6	1.4	8.5	5.7	7.7	7.1	7.0	6.0	8.2
ថៃ	1.9	6.1	6.9	6	4.5	4.8	4.7	4.2	4.3	4.4
វៀតណាម	6.0	6.7	7	7.5	8.4	8.1	-	-	-	-
ប្រទេសអាស៊ីជ្រើសរើស										
ចិន	7.5	8.1	9.9	9.5	9.6	10.5	10.4	10.7	11.1	11.5
ហុងកុង	0.5	5.0	3.2	8.3	6.5	6.6	6.8	7.0	5.6	6.9
កូរ៉េខាងត្បូង	3.0	6.1	3	4.7	4.7	5.0	4.8	5.0	4.0	4.5
តៃវ៉ាន់	-2.2	4.2	3.1	5.7	4.1	4.6	5.0	4.0	4.1	5.07
ប្រទេសឧស្សាហកម្មជ្រើសរើស										
អឺរ៉ូ-១២	1.4	0.7	0.5	1.8	1.5	2.7	2.6	3.3	3.0	2.5
ជប៉ុន	0.4	0.4	2.6	3.4	2.5	2.1	2.7	2.3	2.2	2.3
សហរដ្ឋអាមេរិក	1.2	2.4	3.1	4.4	3.7	3.3	3.3	3.1	1.5	1.9

Sources: Economist, countries' national statistics offices and central banks and ADB's Asia Regional Information Centre

តាមដានសេដ្ឋកិច្ច ~ ស្ថានភាពក្រៅប្រទេស

២១% ធៀបនឹងត្រីមាសមុន ដល់ ៦៥,៤១ដុល្លារ/ធុង ។ សាំង និង ម៉ាស៊ូត ឡើងថ្លៃ គួរអោយចាប់អារម្មណ៍ ធៀបនឹងត្រីមាសមុន ដោយសាំង ឡើងថ្លៃ ៣៩% និង ម៉ាស៊ូត ១៨% ។ សាំង លក់បាន ៥៧,៩៣សេន/លីត្រ និង ម៉ាស៊ូត លក់បាន ៥៣,៩០សេន/លីត្រ។

រៀបរៀងដោយ ហ៊ីង វុត្ថា និង ភីម រុនស៊ីណារិទ្ធិ

តារាង២. អត្រាអតិផរណានៃដៃគូពាណិជ្ជកម្មជ្រើសរើស ពីឆ្នាំ២០០១-២០០៧ (កំណើនជាភាគរយធៀបនឹងឆ្នាំមុន-មធ្យមភាគតាមការិយបរិច្ឆេទ)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2006		2007	
							Q3	Q4	Q1	Q2
ប្រទេសអាស៊ានជ្រើសរើស										
កម្ពុជា	-0.6	3.2	1.2	4.0	5.8	4.7	4.9	3.4	3.0	4.6
ឥណ្ឌូនេស៊ី	11.5	13.2	8.3	8.3	10.5	13.4	14.9	6.1	6.4	-
ម៉ាឡេស៊ី	1.4	1.8	1.1	1.6	3.1	3.7	3.6	3.1	2.6	1.4
សិង្ហបុរី	1.0	-0.4	0.5	1.7	0.5	1.0	0.7	0.6	0.5	1.0
ថៃ	1.7	0.6	1.8	2.7	4.5	4.7	3.6	3.3	2.4	1.9
វៀតណាម	-0.4	3.8	3.1	7.8	8.2	-	-	-	-	-
ប្រទេសអាស៊ីជ្រើសរើស										
ចិន	0.9	-0.7	1.2	3.9	1.8	1.5	1.4	1.8	2.6	3.6
ហុងកុង	-1.3	-3.0	-2.6	-0.4	1.1	2.2	2.3	2.2	1.7	1.3
កូរ៉េខាងត្បូង	4.4	2.7	3.5	3.5	2.8	2.4	2.5	2.4	2.0	2.4
តៃវ៉ាន់	-0.01	-0.2	-0.3	1.6	2.3	0.6	-0.3	-0.1	1.0	0.3
ប្រទេសឧស្សាហកម្មជ្រើសរើស						0.0				
អឺរ៉ូ-១២	2.6	2.2	2.1	2.2	2.2	2.1	2.1	1.8	1.9	1.9
ជប៉ុន	-0.6	-0.9	-0.3	Nil	-0.3	0.5	0.6	0.3	-0.1	-0.1
សហរដ្ឋអាមេរិក	2.8	1.6	2.3	2.7	3.4	3.2	3.3	1.9	2.4	2.7

Sources: International Monetary Fund, Economist and National Institute of Statistics

តារាង៣. អត្រាប្តូរប្រាក់ធៀបនឹងដុល្លារនៃរូបិយវត្ថុរបស់ដៃគូពាណិជ្ជកម្មជ្រើសរើស ពីឆ្នាំ២០០១-២០០៧ (មធ្យមភាគតាមការិយបរិច្ឆេទ)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2006		2007	
							Q3	Q4	Q1	Q2
ប្រទេសអាស៊ានជ្រើសរើស										
កម្ពុជា (រៀល)	3916.3	3912.1	3973	4016.3	4092.5	4103.2	4125	4111.3	4046.7	4075.4
ឥណ្ឌូនេស៊ី (រូពីយ៉ា)	10,261	9311	8577	8938	9705	9134	9122	9125	9107	-
ម៉ាឡេស៊ី (រីងហ្គីត)	3.80	3.80	3.80	3.80	3.79	3.67	3.67	3.62	3.50	3.43
សិង្ហបុរី (ដុល្លារសិង្ហបុរី)	1.79	1.79	1.74	1.69	1.66	1.59	1.58	1.56	1.53	1.52
ថៃ (បាត)	44.4	42.9	41.5	40.2	40.2	37.9	37.7	36.5	33.9	32.5
វៀតណាម (ដុង)	14,725	15,280	15,510	-	15,859	15,994	16,015	16,077	-	-
ប្រទេសអាស៊ីជ្រើសរើស										
ចិន (យ៉ន់)	8.28	8.28	8.28	8.28	8.19	7.97	7.97	7.86	7.76	7.68
ហុងកុង (ដុល្លារហុងកុង)	7.80	7.80	7.78	7.79	7.78	7.77	7.78	7.78	7.81	7.82
កូរ៉េខាងត្បូង (វ៉ុន)	1291	1251	1192	1145	1024	955	955	938	939	929
តៃវ៉ាន់ (ដុល្លារតៃវ៉ាន់-NT$)	33.8	34.5	34.4	33.6	32.1	32.5	32.8	32.8	32.9	33.1
ប្រទេសឧស្សាហកម្មជ្រើសរើស										
អឺរ៉ូ-១២ (អឺរ៉ូ)	1.12	1.06	0.89	0.80	0.80	0.80	0.78	0.78	0.76	0.74
ជប៉ុន (យ៉េន)	121.5	125.4	115.9	108.2	110.2	116.4	116.3	117.8	119.4	120.8

Sources: International Monetary Fund, Economist and National Bank of Cambodia

តារាង៤. ថ្លៃផលិតផលជ្រើសរើសនៅលើទីផ្សារពិភពលោក ពីឆ្នាំ២០០១-២០០៧ (មធ្យមភាគតាមការិយបរិច្ឆេទ)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2006		2007	
							Q3	Q4	Q1	Q2
ពោត (US No. 2) - US ($/តោន)	81.18	89.98	95.42	110.65	89.19	111.04	108.67	140.18	154.33	146.10
ប្រេងឆា- អឺរ៉ុបពាយព្យ ($/តោន)	259.13	353.91	402.03	427.47	381.32	433.85	446.85	494.92	552.06	691.44
អង្ករ (Thai 100%B) – បាងកក ($/តោន)	160.81	178.59	182.22	221.67	262.88	282.00	289.91	279.10	294.17	283.89
សណ្តែកសៀង (US No. 1) – US ($/តោន)	163.89	182.58	218.86	262.03	224.25	213.88	207.38	230.17	255.33	259.95
ប្រេងឆៅ-ឌូបៃ ($/ធុង)	22.8	23.9	26.8	33.5	50.14	61.58	67.00	56.39	54.21	65.41
សាំង – US Gulf Coast (សេន/លីត្រ)	19.5	19.1	23	30.9	42.19	47.70	52.70	41.02	41.71	57.93
ម៉ាស៊ូត (ស្តង់ដ័រតិច លេខ២) – US Gulf Coast (សេន/លីត្រ)	18.72	17.85	21.63	29.48	44.35	51.35	55.66	46.11	45.61	53.90

Sources: Food and Agriculture Organisation and US Energy Information Administration.

តាមដានសេដ្ឋកិច្ច ~ ស្ថានភាពក្នុងប្រទេស

សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចសំខាន់ៗ

នៅត្រីមាសទី២ ២០០៧ គំរោងវិនិយោគគិតជាទ្រព្យសកម្មជាប់លាប់ បានអនុម័ត មានចំនួនថយចុះយ៉ាងខ្លាំងធៀបនឹងត្រីមាសមុន គឺធ្លាក់ចុះ ៦២% មកត្រឹម ១៩១,៣លានដុល្លារ ។ គំរោងចំនួន ២៣ កំពុងស្នើសុំការអនុមតិ ដែលវាមានចំនួនតិចជាងត្រីមាសមុន ២ គំរោង ។ ជាទូទៅ សេវាកម្ម ជាវិស័យមួយដែលមានចំណែកធំជាងគេ នៅក្នុងតំលៃអនុមតិសរុប ។ នៅត្រីមាសទី២ វិស័យនេះ ធ្លាក់ចុះ ៥៩% មកត្រឹម ១៣៧,៩លានដុល្លារ សំរាប់ ៣គំរោង ។ ក្នុងនោះ តំលៃអនុមតិសេវាទូរគមនាគមន៍ មាន ៧០លានដុល្លារ (១ គំរោង) និង វិស័យទេសចរណ៍ មាន ៥៤,៩លានដុល្លារ (១ គំរោង) ។ ឧស្សាហកម្ម ជាវិស័យសំខាន់បន្ទាប់ នៅក្នុងគំរោងវិនិយោគសរុបបានអនុម័ត ។ នៅត្រីមាសទី២ ឧស្សាហកម្មធ្លាក់ចុះ ៦៤% មកត្រឹម ៥១,២លានដុល្លារសំរាប់ ១៩គំរោង ដែលក្នុងនោះ វិស័យកាត់ដេរ មាន ៩គំរោង និងមានតំលៃ ២៤,៣លានដុល្លារ រឺធ្លាក់ចុះ ៣៤% ។ ទោះបីជា កសិកម្មផ្តល់ការងារដល់ប្រជាជនដល់ទៅ ៨០% ប៉ុន្តែវិនិយោគនៅក្នុងវិស័យនេះ មិនត្រូវបានធ្វើការអភិវឌ្ឍន៍ទេ ។ ក្នុងចំនោម ២៣ គំរោងបានអនុម័ត មានតែ ១គំរោងប៉ុណ្ណោះដែលផ្តោតលើកសិកម្ម រឺឯកសិ-ឧស្សាហកម្ម មានតំលៃ ២,១លានដុល្លារ រឺធ្លាក់ចុះ ៨៩% ធៀបនឹងត្រីមាសមុន ។ វិស័យទាំងបី ត្រូវការកម្មករបន្ថែមចំនួន ២៤.៦៧០នាក់ (ថយចុះ ៣០% ធៀបនឹងត្រីមាសមុន) ។ ឧស្សាហកម្មនឹងផ្តល់ការងារថ្មី ៩៣% សេវាកម្ម ៦,០% និង កសិកម្ម ១,០% ។

សកម្មភាពសំណង់ជាច្រើន បានលេចជារូបរាងនៅរាជធានីភ្នំពេញ និងតំបន់ជុំវិញទីក្រុង ដើម្បីកាត់បន្ថយភាពចង្អៀតតាន់តាប់ក្នុងទីក្រុងនាពេលថ្មីៗនេះ ។ បច្ចុប្បន្ន ផ្ទះល្វែងត្រូវបានសាងសង់ច្រើនជាង ផ្ទះនិងភូមិគ្រឹះ ។ នៅត្រីមាសទី២ ២០០៧ គំរោងសាងសង់សរុបបានអនុម័តនៅភ្នំពេញ មាន ១៦០,១លានដុល្លារ រឺកើន ៧៧% ធៀបនឹង ត្រីមាសទី១ ។ ការអនុមតិសាងសង់ផ្ទះនិងភូមិគ្រឹះ បានកើនពីរដង ដល់ ២២,៨លានដុល្លារ ខណៈពេលដែល សំណង់ផ្ទះល្វែង បានថយចុះ ៤២% មកត្រឹម ៣៥លានដុល្លារ ។ ធៀបនឹងត្រីមាសដូចគ្នា ២០០៦ គំរោងសាងសង់សរុបបានអនុម័តនៅភ្នំពេញ កើនឡើង ៩៥% ក្នុងនេះ សំណង់ផ្ទះល្វែងថយចុះ ៣២% រឺឯសំណង់ផ្ទះនិងភូមិគ្រឹះ កើនឡើងមួយជាបួន ។

ឱនភាពពាណិជ្ជកម្មនៅកម្ពុជា មានសភាពយ៉ាប់យ៉ឺនខ្លាំង គឺកើនបីដងធៀបនឹងត្រីមាសមុន (២០៨,១លានដុល្លារ) ។ ការនាំចេញ ធ្លាក់ចុះបន្តិច រីឯការនាំចូល កើនច្រើនគួរសម ។ ការនាំចេញ ធ្លាក់ចុះរហូតចាប់ពីត្រីមាសទី៣ ២០០៦ ។ នៅត្រីមាសទី២ ២០០៧ ការនាំចេញសរុបមាន ៧០៥,០លានដុល្លារ រឺធ្លាក់ចុះ ០,៤% ធៀបត្រីមាសមុន ។ ការនាំចេញឈើ ធ្លាក់ចុះ ៧,៩% មកត្រឹម ១,៩លានដុល្លារ រីឯការនាំចេញត្រី ធ្លាក់ចុះ ៣៨% មកត្រឹម ០,៤លានដុល្លារ និង ការនាំចេញកៅស៊ូ ធ្លាក់ចុះ ១៨% មកត្រឹម ៦,៩លានដុល្លារ ។ ការនាំចេញអង្ករមាន ០,២លានដុល្លារ រឺធ្លាក់ចុះ ៦៩% ធៀបនឹងត្រីមាសមុន ។ ប៉ុន្តែ ការនាំចេញក្នុងវិស័យកាត់ដេរកើន ១,៦% ដល់ ៦៨៨,២លានដុល្លារ ក្នុងនោះសំលៀកបំពាក់មាន ៩៦% និង ស្បែកជើង ២,៨% នៃផលិតផលកាត់ដេរនាំចេញសរុប ។ នៅត្រីមាសទី២ ការនាំចេញផលិតផលកាត់ដេរទៅសហរដ្ឋអាមេរិកធ្លាក់ចុះ ៩,៦% មកត្រឹម ៤៥១,២លានដុល្លារ រីឯការនាំចេញទៅសហគមន៍អឺរ៉ុប កើនឡើង ៥៣% ដល់ ១៦៣,១លានដុល្លារ ។ ការនាំចេញផលិតផលកាត់ដេរមានកំណើន ៨,៨% ធៀបនឹងត្រីមាសដូចគ្នាមួយឆ្នាំមុន។

ការនាំចូលសរុបនៅត្រីមាសទី២ ២០០៧ កើន ១៦% ធៀបនឹងត្រីមាសមុន ដល់ ៩៩១,៦លានដុល្លារ ។ ការនាំចូល ម្ហូបអាហារ ភេសជ្ជៈ និង ថ្នាំជក់ កើន ២២% ដល់ ៥១,៦លានដុល្លារ ដែលក្នុងនោះថ្នាំជក់មាន ៦០% និងគ្រឿងបរិភោគ ២២% ។ ការនាំចូលស៊ីម៉ង់ត៍មានកំណើន ២៦% ដល់ ២១,៦លានដុល្លារ ស្របពេលដែលការនាំចូលដែក ធ្លាក់ចុះ ២៣% មកត្រឹម ១៣,៥លានដុល្លារ ។ ទោះជាថ្លៃសាំងជាមធ្យមនៅទីផ្សារ បានកើនដល់ ៣.៨៧៦ រៀល/លីត្រ រឺកើន ៣,៥% ក៏បរិមាណសាំងនាំចូលនៅតែបន្តកើនឡើង គឺកើន ២៨% ដល់ ៦៥.៣២០តោន រឺស្មើនឹង ២០,២លានដុល្លារ ។ ម៉ាស៊ូតនាំចូលមាន ១៣៤.៤៣០តោន រឺកើន ១៣% ធៀបនឹងត្រីមាសមុន ហើយមានតំលៃស្មើនឹង ៣៦,៦លានដុល្លារ ។ ធៀបនឹងត្រីមាសដូចគ្នា ២០០៦ ការនាំចូលសាំង និងម៉ាស៊ូត កើន ៦៤% និង ១៧% ។

នៅត្រីមាសទី២ ២០០៧ ភ្ញៀវបរទេសមកដល់ប្រទេសកម្ពុជា មានសរុប ៤២៤.៥០០នាក់ រឺថយចុះ ២៣% ធៀបត្រីមាសមុន ។ ភ្ញៀវមកដល់តាមផ្លូវអាកាសធ្លាក់ចុះ ២៦% មកត្រឹម ២៧៥.៦០០នាក់ ។ ដោយឡែកភ្នំពេញទទួលបាន ៤៤% និង សៀមរាប បាន ៥៦% នៃភ្ញៀវសរុបមកដល់តាមផ្លូវអាកាស ។ ភ្ញៀវមកដល់តាមផ្លូវគោកមាន ៣៤% នៃភ្ញៀវបរទេសសរុប និង ភ្ញៀវធ្វើដំណើរតាមជើងទឹកមាន ១,៤% ។ ខេត្តសៀមរាប មានភ្ញៀវសរុប ២១៥.៦៣៤នាក់ រឺថយចុះ ៤៦% ធៀបត្រីមាសមុន ។ ភ្ញៀវបរទេសមកក្នុងគោលបំណង សំរាកលំហែ មានចំនួន ៣៥.២១៦នាក់ រឺធ្លាក់ចុះ ២៨% ធៀបនឹងត្រីមាសមុន រីឯភ្ញៀវមកក្នុងគោលបំណងជំនួញ កើន ១៤% ដល់ ៣៤.៨០៨នាក់ ។ កូរ៉េខាងត្បូង គឺជាប្រទេសនាំមុខគេខាងភ្ញៀវធ្វើដំណើរមកកម្ពុជា (៧៨.១០៨នាក់) ។

ហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ

ថវិការដ្ឋសំរាប់ត្រីមាសទី២ មានទិន្នន័យត្រឹមតែខែឧសភាប៉ុណ្ណោះ ។ ក្នុងអំឡុង២ខែនេះ ការប្រមូលចំណូលសរុបមាន ៦៧៦.៦ពាន់លានរៀល រឺកើន ៥៣% ធៀបនឹងអំឡុងពេលដូចគ្នា ២០០៦ ។ ចំណូលពន្ធកើន ៦៤% ដល់ ៥៨៥.១ពាន់លានរៀល ។ ពន្ធក្នុងស្រុកមាន ៧៣% នៃចំណូលពន្ធសរុប ដែលក្នុងនោះ ២០% បានមកពី ការយកពន្ធលើប្រាក់ចំនេញ ពន្ធលើប្រាក់ចំណូល និងពន្ធលើតំលៃលើស និង ៣១% បានមកពីពន្ធលើតំលៃបន្ថែម (VAT) ។ ពន្ធលើពាណិជ្ជកម្មអន្តជាតិមាន ២៦% នៃចំណូលពន្ធសរុប ក្នុងនោះពន្ធនាំចូលមាន ២៣% និង ពន្ធនាំចេញ ៣% ។ ចំណូលមិនមែនពន្ធ ដូចជា ចំណូលពីអចលនទ្រព្យ និង ការលក់ទំនិញនិងសេវា កើន ៧,២% ដល់ ៨៧,០ពាន់លានរៀល ធៀបនឹងអំឡុងពេលដូចគ្នា ២០០៦ ។ ចំណូលពីអចលនទ្រព្យមាន ១០% ការលក់ទំនិញនិងសេវា ៨១% និង ចំណូលមិនមែនពន្ធផ្សេងៗទៀតមាន ៨,៥% នៃចំណូលមិនមែនពន្ធសរុប ។

នៅពីរបីត្រីមាសកន្លងទៅនេះ ចំណូលក្នុងស្រុកមានការកើនឡើងជាលំដាប់ និង ចំណាយថវិកាមានការប្រែប្រួលចុះឡើង ។ នៅខែមេសា-ឧសភា ២០០៧ ចំណាយថវិកា កើន ១,៩% ដល់ ៦៨០,២ពាន់លានរៀល ធៀបនឹងអំឡុងពេលដូចគ្នា ២០០៦ ។ ចំណាយចរន្តមាន ៤៦៣,៦ពាន់លានរៀល រឺកើន ១៩% ។ ក្នុងនោះ ចំណាយលើប្រាក់បៀវត្សរ៍ មាន ១៦៤,៣ពាន់លានរៀល រឺកើន ១៤% និង ចំណាយមិនមែនប្រាក់បៀវត្សរ៍មានកំណើន ៨,៣% ដល់ ២៨៤,៣ ពាន់លានរៀល ។ ចំណាយមិនមែនប្រាក់បៀវត្សរ៍ រួមមាន ៣៥% លើការទិញនិងថែទាំសំភារៈការិយាល័យ ៦,៤% លើការជួលនិងជួសជុលអគារ

តាមដានសេដ្ឋកិច្ច ~ ស្ថានភាពក្នុងប្រទេស

៣,៩% លើការប្រាក់នៃបំណុលពីខាងក្រៅ និង ៤២% លើឧបត្ថម្ភធននិងជំនួយសង្គម ។ ចំណាយចរន្ត រួមមាន ចំណាយមូលធន ដែលថយចុះ ២២% មកត្រឹម ២១៦,៥ពាន់លានរៀល ធៀបនឹងពេលដូចគ្នា ២០០៦ ។ ចំណាយមូលធនទទួលបានមូលនិធិ ៧០% ពីប្រភពខាងក្រៅ និង ៣០% ពីប្រភពខាងក្នុង។

អតិផរណា និងអត្រាប្តូរប្រាក់

នៅត្រីមាសទី២ ថ្លៃទំនិញទូទៅកើន ៤,៦% ធៀបនឹងត្រីមាសដូចគ្នា ២០០៦ ។ ថ្លៃម្ហូបអាហារ ភេសជ្ជៈ និង ថ្នាំជក់កើន ៧,២% ហើយថ្លៃដឹកជញ្ជូន និងទូរគមនាគមន៍កើន ៤,៩% ។ ថ្លៃសំលៀកបំពាក់និងស្បែកជើងកើន ២,៨% គ្រឿងប្រើប្រាស់នៅក្នុងគេហដ្ឋាន ២,៧% ចំណាយលើផ្ទះស្នាក់នៅនិងទឹកភ្លើង ២,៦% និង តំហែទាំសុខភាព ១,៥%។ ថ្លៃដឹកជញ្ជូននិងទូរគមនាគមន៍ កើនឡើងដោយសារមកពីការឡើងថ្លៃប្រេងឥន្ធនៈ ។

នៅត្រីមាសទី២ ប្រាក់រៀល ឡើងថ្លៃ ០,៨% ទល់នឹងដុល្លារUS បើធៀបនឹងត្រីមាសដូចគ្នា ២០០៦ ។ ប្រាក់រៀល ប្តូរបានជាមធ្យម ៤០៧៥,៤ រៀល/ដុល្លារUS ។ ទល់នឹងប្រាក់ដុងវៀតណាម ប្រាក់រៀលឡើងថ្លៃ ០,៨% ដោយប្តូរបាន ២៤,៨រៀល/១០០ដុង ហើយទល់នឹងប្រាក់បាតថៃ ប្រាក់រៀលធ្លាក់ថ្លៃ ៩,៣% ដោយប្តូរបាន ១១៨,១ រៀល/បាត ។

ការវិវត្តន៍រូបិយវត្ថុ

ពីខែមិថុនា ២០០៦-មិថុនា ២០០៧ ឥណទានក្នុងស្រុក កើន ៤៥% ដល់ ៣១៣៦,០ពាន់លានរៀល ។ ក្នុងនោះ ឥណទានរដ្ឋាភិបាល កើន ៨,៨% ដល់ ២៩៧,៦ពាន់លានរៀល និង ឥណទានឯកជន កើន ៥១% ដល់ ៤៥៣៨,៧ ពាន់លានរៀល ។ ប្រាក់បញ្ញើរដ្ឋាភិបាលបន្តកើនឡើងជាលំដាប់ ដោយកើន ៥៤% ដល់ ១៧០០,២ពាន់លានរៀល ។ ទន្ទឹមនឹងគ្នានេះ "បំណុលផ្សេងៗ" តំណាងអោយបំណុលធនាគារជាតិបានថយចុះ ១៨% មកត្រឹម ៣៣០៧,៨ ពាន់លានរៀល ។ នៅខែមិថុនា ២០០៧ ឥណទានក្នុងស្រុក និង "បំណុលផ្សេងៗ" ធ្វើអោយឥណទានក្នុងស្រុកសុទ្ធ មានលទ្ធផលអវិជ្ជមាន រឺ -១៧១,៧ ពាន់លានរៀល ប៉ុន្តែវាមានកំណើន ៧៣% បើធៀបនឹងខែដូចគ្នា ២០០៦ ។ ទ្រព្យសកម្មបរទេសសុទ្ធកើន ៣៥% ដល់ ៩០៤៧,៩ពាន់លានរៀល ។

នៅខែមិថុនា ប្រតិបត្តិការពាក់ព័ន្ធនឹងទ្រព្យសកម្មក្នុងស្រុកសុទ្ធ និងទ្រព្យសកម្មបរទេសសុទ្ធ បានធ្វើឱ្យរូបិយវត្ថុទូទៅសរុប (M2) កើន ៤៧% ដល់ ៨៨៧៦,១ពាន់លានរៀល ធៀបនឹងអំឡុងពេលដូចគ្នាមួយឆ្នាំមុន ។ រូបិយវត្ថុទូទៅ M2 រួមមាន រូបិយវត្ថុ M1 និងរូបិយវត្ថុផ្សេងៗ ។ រូបិយវត្ថុ M1 មាន ១៧៤៨,៤ពាន់លានរៀល រឺកើន ១៦% ក្នុងនោះ រូបិយវត្ថុនៅក្រៅធនាគារ កើន ១៥% ដល់ ១៦៨១,៩ពាន់លានរៀល ហើយបញ្ញើចរន្តមានកំណើន ២៧% ដល់ ៦៦,៥ពាន់លានរៀល ។ ប្រាក់បញ្ញើមានកាលកំណត់ និងប្រាក់បញ្ញើសន្សំបានថយចុះ ១៣% មកត្រឹម ៩៨,៥ពាន់លានរៀល ខណៈពេលដែលប្រាក់បញ្ញើជារូបិយវត្ថុបរទេសកើន ៥៩% ដល់ ៧០២៩,២ពាន់លានរៀល ហើយខ្ទង់ទាំងនេះ ជារូបិយវត្ថុផ្សេងៗ ដែលកើន ៥៧% ដល់ ៧១២៧,៧ពាន់លានរៀល ។

គិតត្រឹមខែមិថុនា ២០០៧ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានតំឡើងប្រាក់បំរុងរបស់ខ្លួនរហូតដល់ ៥១៤,៥ពាន់លានរៀល រឺកើន ២៤% ធៀបនឹងខែមិថុនា ២០០៦ ។ ប្រាក់បំរុងជារូបិយវត្ថុបរទេសរបស់កម្ពុជា មានតំលៃស្មើនឹង ការនាំចូលទំនិញ ៣,៧ខែ ។

ស្ថានភាពភាពក្រីក្រ និងប្រាក់ចំណូលប្រចាំថ្ងៃពិតរបស់ពលករងាយរងគ្រោះ

នៅខែសីហា ២០០៧ ប្រាក់ចំណូលប្រចាំថ្ងៃពិតរបស់ពលករងាយរងគ្រោះចំនួន ១០ក្រុម កើន ២៣% ធៀបនឹងអំឡុងពេលដូចគ្នា ២០០៦ ។ ទោះយ៉ាងនេះក្តី ប្រាក់ចំណូលរបស់កម្មករសំណង់គ្មានជំនាញ កម្មករកាត់ដេរ និងអ្នកបំរើតាមភោជនីយដ្ឋាន បានថយចុះបន្តិច ។

ប្រាក់ចំណូលសុទ្ធរបស់អ្នកលក់បន្លែតូចតាច បានកើន ៧៥% ដល់ ៩១១៦រៀល នៅខែសីហា ២០០៧ ធៀបនឹងខែដូចគ្នា ២០០៦ ។ តួលេខនេះគឺជាកំណើនខ្ពស់បំផុត គិតតាំងពីពេលចាប់ធ្វើអង្កេតនៅឆ្នាំ១៩៩៨ ។ ទិន្នន័យបានមកពី វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ បង្ហាញថា ថ្លៃបន្លែស្រស់ កើន ៣៦% ខណៈពេលដែលថ្លៃទំនិញភាគច្រើន នៅភ្នំពេញបានកើនតែ ៥,២% ប៉ុណ្ណោះក្នុងរយៈមួយឆ្នាំដល់ខែសីហា ២០០៧ ។ កំណើនថ្លៃទំនិញនេះ ក៏ធ្វើអោយមានការកើនចំណូលដល់ អ្នកលក់បន្លែតូចតាចផងដែរ ។ អ្នកលក់បន្លែតូចតាច ៩៥% ឆ្លើយថាចំណូលពួកគេអាចជួយធ្វើឱ្យជីវភាពគ្រួសារបានប្រសើរឡើង ប៉ុន្តែមិនបានច្រើនប៉ុន្មានទេ ។ ពួកគេ ២០% សន្សំប្រាក់បានមួយចំនួន និង ៨០% ផ្សេងទៀតមិនបានសន្សំប្រាក់ទាល់តែសោះ ។

នៅខែសីហា ចំណូលប្រចាំថ្ងៃរបស់អ្នករើសអេតចាយ កើនដល់ ៦០៣៨ រៀល រឺកើន ៤២% ច្រើនជាងអំឡុងពេលដូចគ្នា មួយឆ្នាំមុន ។ អ្នករើសអេតចាយ ៦៦% បានរាយការណ៍ថា ចំណូលពួកគេកើនឡើង ដោយសារតែអេតចាយឡើងថ្លៃ ហើយវាជាប្រាក់ចំណូលខ្ពស់ជាងគេដែរ ចាប់តាំងពីអង្កេតបានចាប់ផ្តើម ។ អ្នករើសអេតចាយ ៧០% ជាជនចំណាកស្រុកមកពីជនបទ និង ៣០% ផ្សេងទៀតជាអ្នកនៅទីក្រុងក្បែរកន្លែងចាក់សំរាម ។ ទោះបីជាចំណូលរបស់អ្នករើសអេតចាយបានកើនឡើង ប៉ុន្តែមាន ៤៣% បានរាយការណ៍ថា គ្រួសារខ្លួនបានជំពាក់បំណុលគេ ។ នេះបានន័យថា ចំណូលពួកគេមិនគ្រប់គ្រាន់សំរាប់ទ្រទ្រង់ជីវភាពគ្រួសារទេ ។ យោងតាមអង្កេត ក្មេងៗជាច្រើនបានដើរតាមឪពុកម្តាយ រឺសាច់ញាតិទៅកាយគំនរសំរាមដើម្បីបានចំណូល ជាពិសេសដើម្បីទិញសំភារៈសិក្សា ហើយចំណូលដែលនៅសល់ ពួកគេសន្សំទុកសំរាប់ក្រុមគ្រួសារ ។

បន្ទាប់ពីការធ្លាក់ចុះនៅឆ្នាំ២០០៦ ប្រាក់ចំណូលប្រចាំថ្ងៃពិតរបស់អ្នករត់ម៉ូតូឌុប បានកើនយ៉ាងខ្លាំង ចាប់តាំងពីដើមឆ្នាំ២០០៧មក ។ ប្រាក់ចំណូលបានកើន ៣៣% បើធៀបនឹងអំឡុងពេលដូចគ្នា ២០០៦ ដែលកំណើននេះបណ្តាលមកពីកំរៃដឹកអ្នកដំណើរមានការកើនឡើង ។ ចំពោះអ្នករត់ម៉ូតូឌុបបានផ្តល់សំភាសន៍ មាន ៧៣% ប្រាប់ថា ចំណូលពួកគេ គឺគ្រប់គ្រាន់សំរាប់តែចំណាយក្នុងគ្រួសារប៉ុណ្ណោះ ដូចនេះ ពួកគេមិនអាចសន្សំប្រាក់សំរាប់បង្កើតមុខរបរផ្សេងទៀតបានទេ ។ ផ្ទុយទៅវិញ អ្នករត់ម៉ូតូឌុប ២៧% ប្រាប់ថាអាចសន្សំប្រាក់បាន ។ អ្នករត់ម៉ូតូឌុប ៧៣% បានចំណាយពី ១០ ទៅ ១៥ដុល្លារក្នុងមួយខែ សំរាប់ជួលផ្ទះស្នាក់នៅ ក្នុងអំឡុងពេលមកធ្វើការនៅភ្នំពេញ ហើយ ២៧% ផ្សេងទៀត មានទីលំនៅក្នុងក្រុង រឺនៅជាយក្រុង ។

ពីខែសីហា ២០០៦-ខែសីហា ២០០៧ ប្រាក់ចំណូលប្រចាំថ្ងៃពិតរបស់កម្មករសំណង់មានជំនាញ កើន ២៤% ដល់ ១១.៧២៣រៀល ។ កម្មករទាំងនោះ ៩៧% និយាយថា ដោយសារតែការសាងសង់មានចំនួនកាន់តែច្រើន ពួកគេអាចរកចំណូលក្នុងចន្លោះពី ៨០០០រៀល ទៅ ២៥.០០០ រៀល/ថ្ងៃ អាស្រ័យទៅតាមបទពិសោធន៍ការងារពួកគេម្នាក់ៗ ។ បន្ទាប់ពីចំណាយទៅលើម្ហូបអាហារ កម្មករមួយចំនួន មានសល់ប្រាក់ខ្លះសំរាប់ធ្វើជា

តាមដានសេដ្ឋកិច្ច ~ ស្ថានភាពក្នុងប្រទេស

ដើមទុន ដើម្បីបង្កើតមុខរបរផ្សេងទៀត និងលើកកំពស់ជីវភាពគ្រួសារ ។ កម្មករសំណង់មានជំនាញភាគច្រើនធ្វើការជាមធ្យម ៧ខែ/ឆ្នាំ នៅភ្នំពេញ ហើយស្ទើរតែ ៣០ថ្ងៃ/ខែ ។ នៅអំឡុងពេលដូចគ្នា គិតចាប់ពីខែសីហា ឆ្នាំ២០០៦ ចំណូលរបស់កម្មករសំណង់គ្មានជំនាញបានថយចុះ ៧,៨% មកត្រឹម ៥៩០០រៀល ។ ការថយចុះនេះ អាចបណ្តាលមកពីការកើនចំនួនកម្មករគ្មានជំនាញធ្វើចំណាកស្រុកមកពីជនបទ ។ ពួកគេធ្វើការប្រហែល ១៥ថ្ងៃ/ខែ ហើយពួកគេត្អូញត្អែរថា មិនអាចសន្សំប្រាក់បានច្រើនទេ ដោយសារត្រូវចំណាយលើម្ហូបអាហារប្រចាំថ្ងៃ មិនតែប៉ុណ្ណោះនៅឆ្នាំនេះ ទំនិញគ្រប់មុខសុទ្ធតែឡើងថ្លៃ ។ ពួកគេភាគច្រើន មកពីបណ្តាខេត្តផ្សេងៗ ហើយ ៤២% នៅលីវ និង ៥០% មានអាយុតិចជាង ២៥ឆ្នាំ និងទទួលការសិក្សាត្រឹមកំរិតបឋមសិក្សា។

នៅខែសីហា ចំណូលប្រចាំថ្ងៃរបស់អ្នកធាក់ស៊ីក្លូមានចំនួន ៧១២៦រៀល ដែលកើន ១៨% ធៀបនឹងខែដូចគ្នា ២០០៦ ។ ការបន្ថែមម៉ោងធ្វើការ គឺជាប្រភពដ៏សំខាន់នៃការកើនចំណូលរបស់ពួកគេ ។ អង្កេតរកឃើញថា អ្នកធាក់ស៊ីក្លូធ្វើការច្រើនជាង ១១ម៉ោង/ថ្ងៃ ។ ទោះបីជាមានកំណើនចំណូល ប៉ុន្តែអ្នកធាក់ស៊ីក្លូ ៧០% បាននិយាយថា ចំណូលនេះមិនអាចផ្គត់ផ្គង់គ្រួសារបានគ្រប់គ្រាន់ទេ ។ អ្នកធាក់ស៊ីក្លូភាគច្រើន ជាជនចំណាកស្រុកបណ្តោះអាសន្នមកពីជនបទ ហើយស្ទើរតែទាំងអស់គ្នា បានស្នាក់នៅតាមផ្ទះរបស់ម្ចាស់ស៊ីក្លូ។

បើធៀបនឹងខែសីហា ២០០៦ ចំណូលប្រចាំថ្ងៃពិតរបស់កម្មករកាត់ដេរបានថយចុះ ២,៥% មកត្រឹម ៩០៣៣រៀល ទោះបីជាចំណូលចារឹកបានកើនឡើង ២,២% ។ នៅខែសីហា កម្មករកាត់ដេរ ចំណាយប្រហែល ៤០ដុល្លារ លើម្ហូបអាហារ ផ្ទះស្នាក់នៅ និងគ្រឿងសំអាង ។ ចំណាយនេះកើន ២១% ធៀបនឹងអំឡុងពេលដូចគ្នា ឆ្នាំ២០០៦ ។ កម្មករកាត់ដេរភាគច្រើន អាចសន្សំប្រាក់ជាមធ្យម ២៧ដុល្លារ/ខែ ។ ពួកគេច្រើនជាង ៩០% ជាជនមកពីតាមបណ្តាខេត្តនានាជុំវិញប្រទេស ហើយភាគច្រើនបានចូលធ្វើការនៅតាមរោងចក្រ ដោយសារមានការណែនាំពីសាច់ញាតិ រឺអ្នកជិតខាង ដែលមានបទពិសោធន៍ធ្វើការនៅរោងចក្រ ។ កម្មករកាត់ដេរទាំងនោះ បានជួលផ្ទះស្នាក់នៅជាមួយគ្នា ។ ពួកគេ ៤១% ជាសមាជិកសហជីពនៅរោងចក្រដែលពួកគេធ្វើការ ហើយ ៥៩% ផ្សេងទៀត មិនបានដឹងច្រើនអំពីសកម្មភាពរបស់សហជីពទេ ។

ចំណូលប្រចាំថ្ងៃរបស់អ្នកស៊ីឈ្នួលធ្វើស្រែបានកើនឡើង ១០% ធៀបនឹងអំឡុងពេលដូចគ្នា ឆ្នាំ២០០៦ ។ កំណើនចំណូលបណ្តាលមកពីការធ្វើចំណាកស្រុក ជាពិសេសពួកក្មេងៗចេញពីភូមិទៅទីក្រុងធ្វើជាកម្មករកាត់ដេរ ដែលជាហេតុនាំអោយខ្វះកំលាំងពលកម្មនៅតាមភូមិ ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត អ្នកស៊ីឈ្នួលធ្វើស្រែ បាននិយាយថា ពួកគេមិនមានការងារជាប់លាប់ទេ ដូច្នេះចំណូលដែលបានមកមិនអាចទ្រទ្រង់គ្រួសារទាំងមូលឡើយ ទោះបីជាពួកគេបានជួយខ្លះៗក៏ដោយ ។ ពួកគេ ៤២% បានជំពាក់បំណុលគេ ហើយបំណុលភាគច្រើន គឺបានខ្ចីពីម្ចាស់ដីស្រែ ដោយត្រូវសងទៅគេវិញជាកំលាំងពលកម្មនៅរដូវធ្វើស្រែ។

រៀបរៀងដោយ
ប៊ុន ដូរីណា និង ផាន់ ដាលីស

តពីទំព័រ ២០ ព័ត៌មានថ្មីៗ ...

ការស្រាវជ្រាវ និងការងារខាងគោលនយោបាយសំខាន់ៗរបស់វិទ្យាស្ថាន CDRI ក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ន រួមមាន:

- ការចុះស្រាវជ្រាវឆ្លងប្រទេសរួមគ្នារបស់បណ្តាញវិភាគអភិវឌ្ឍន៍ (DAN) ស្តីពីចំណាកស្រុកកំលាំងពលកម្មឆ្លងកាត់ព្រំដែនក្នុងមហាអនុតំបន់មេគង្គ ដែលបង្ហាញពីការរីកចំរើននៃទំនាក់ទំនងក្នុងបណ្តាញនៅក្នុងតំបន់នេះ ហើយនិងគំរោងបណ្តាញវិភាគអភិវឌ្ឍន៍ DAN ដែលផ្តោតលើពាណិជ្ជកម្មផលិតផលកសិកម្ម នៅក្នុងមហាអនុតំបន់មេគង្គ ។
- ការសិក្សាពីការដឹកនាំខាងនយោបាយនៅតាមមូលដ្ឋាន ដែលជាប់ទាក់ទងនឹងគោលដៅកំណែទំរង់វិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការ ព្រមទាំងការវិភាគលើ ច្បាប់រៀបចំអង្គការស្តីពីអភិបាលកិច្ចថ្នាក់ក្រោមជាតិនៅកម្ពុជា ។
- ការសិក្សាលើអភិបាលកិច្ចធនធានទឹកសំដៅកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ដែលជាផ្នែកមួយ នៃកម្មវិធីកសាងសមត្ថភាពស្រាវជ្រាវលើធនធានទឹករយៈ ៥ឆ្នាំ របស់វិទ្យាស្ថាន CDRI ដើម្បីកំណត់ពីរបៀបរៀបចំខាងអភិបាលកិច្ចធនធានទឹក ដែលអាចជួយជំរុញផលិតកម្មកសិកម្មអោយមានចីរភាព និងទទួលបានទឹកសំរាប់ចែកចាយប្រើប្រាស់ស្មើភាពគ្នា ។
- ការវិភាគចំណាយនិងផលចំណេញ នៃការអភិវឌ្ឍន៍ចំការកៅស៊ូនៅកម្ពុជា ដោយពិនិត្យពីការដោះដូរផលចំណេញចុះឡើងក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍ចំការកៅស៊ូ ។
- គំរោងរួមគ្នាមួយស្តីពី ព្រៃតំបន់ត្រូពិកសំរាប់ការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ដែលមានតាំងពីទិន្នន័យតាមគ្រួសារ រហូតដល់ការវិភាគសរុបសំរាប់ ៥ប្រទេស ដើម្បីបង្កើនការយល់ដឹងពីតួនាទីរបស់ព្រៃតំបន់ត្រូពិកក្នុងការទប់ស្កាត់ និងកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រនៅជនបទ ។
- ការសិក្សាពីផលប៉ះពាល់នៃពាណិជ្ជកម្មទៅលើបរិស្ថាន នៅក្នុងមហាអនុតំបន់មេគង្គ ដែលបានចុះកិច្ចសន្យាប្រគល់អោយធ្វើដោយបណ្តាញចំនេះដឹងពាណិជ្ជកម្ម នៅទីក្រុងហ្សឺណែវ ។
- អង្កេតលើបរិស្ថានធម្មជាតិ និងសង្គម ធ្វើឡើងដោយវិទ្យាស្ថាន CDRI ក្នុងកិច្ចសហការជាដៃគូជាមួយ ក្រុមសិក្សារបស់ JICA ដើម្បីវាយតំលៃពីបញ្ហាខាងបរិស្ថានធម្មជាតិនិងសង្គម ជួយដល់ការសិក្សាប្លង់មេ សំរាប់ការអភិវឌ្ឍន៍វារីអគ្គិសនីនៅកម្ពុជា ។

តារាង១. គំរោងវិនិយោគឯកជនបានអនុម័ត ឆ្នាំ១៩៩៩-២០០៧

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006				2007	
							Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2
							ទ្រព្យសកម្មជាប់លាប់ (លានដុល្លារ)					
កសិកម្ម	9.8	0.4	40.3	3.7	12.3	26.8	126.5	216.9	0.0	154.6	19.1	2.1
ឧស្សាហកម្ម	109.4	105.2	67.7	137.2	187.9	914.6	40.1	76.9	171.7	76.6	142.7	51.2
កាត់ដេរ	*81.5*	*26.5*	*27.2*	*68.1*	*132.6*	*174.4*	*30.5*	*9.6*	*23.2*	*26.1*	*36.6*	*24.3*
សេវាកម្ម	150.1	118.4	145.3	168.4	91.8	155.5	60.7	2,043.2	94.5	740.7	335.7	138.0
សណ្ឋាគារ និងទេសចរណ៍	*79.8*	*73.8*	*47.1*	*124.1*	*55.9*	*102.6*	*0.0*	*26.2*	*3.5*	*315.3*	*140.3*	*55.0*
សរុប	269.2	224.0	253.3	309.3	292.0	1096.9	227.3	2,337.0	266.2	971.9	497.5	191.3
							បំរែបំរួលជាភាគរយធៀបនឹងត្រីមាសមុន					
សរុប	-	-	-	-	-	-	90.7	928.1	-88.6	265.1	-48.8	-61.6
							បំរែបំរួលជាភាគរយធៀបនឹងឆ្នាំមុន					
សរុប	-40.0	-16.8	13.1	22.1	-5.6	275.6	-52.2	2331.2	-34.1	715.4	118.9	91.8

Including expansion project approvals. Source: Cambodian Investment Board

តារាង២. តំលៃគំរោងសំណង់នៅភ្នំពេញបានអនុម័ត ឆ្នាំ១៩៩៩-២០០៧

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006				2007	
							Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2
							លានដុល្លារ					
ភូមិគ្រឹះ, ផ្ទះ	16.4	15.9	23.4	20.0	30.3	45.5	10.1	5.7	7.6	9.7	10.9	22.8
ផ្ទះល្វែង	174.8	167.8	179.9	91.6	167.6	204.2	39.9	51.8	67.1	54.5	59.9	35.0
ផ្សេងៗ	14.2	12.6	16.6	87.3	65.6	109.1	17.4	24.7	20.8	13.9	19.5	102.2
សរុប	205.4	196.3	219.9	198.9	263.5	358.8	67.4	82.2	95.5	78.2	90.4	160.1
							បំរែបំរួលជាភាគរយធៀបនឹងត្រីមាសមុន					
សរុប	-	-	-	-	-	-	-6.2	22.2	16.1	-18.1	15.6	77.2
							បំរែបំរួលជាភាគរយធៀបនឹងឆ្នាំមុន					
សរុប	-37.2	-4.4	12.0	-9.5	32.5	36.2	-36.5	-21.2	24.8	8.9	34.2	94.6

Source: Department of Cadastre and Geography of Phnom Penh municipality

តារាង៣. ការនាំចេញ និងនាំចូល ឆ្នាំ១៩៩៩-២០០៧

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006				2007	
							Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2
							លានដុល្លារ					
ការនាំចេញសរុប	1056.2	1268.2	1453.2	1708.1	2108.1	2352.8	603.2	652.5	807.5	736.7	707.8	705.0
រួមមាន: សំលៀកបំពាក់	962.1	1202.2	1355.8	1628.4	2027	2253.3	568.5	632.4	782.0	716.0	677.5	688.2
- ទៅសហរដ្ឋអាមេរិក	*714.1*	*840.9*	*943.4*	*1099.8*	*1270.9*	*1546.1*	*402.5*	*438.6*	*522.8*	*483.2*	*499.1*	*451.2*
- ទៅសហគមន៍អ៊ឺរ៉ុប	*228.1*	*323.3*	*356.3*	*414.7*	*590.8*	*503.1*	*110.6*	*142.2*	*188.1*	*160.1*	*106.3*	*163.1*
- ប្រទេសផ្សេងទៀត	*19.9*	*38.0*	*56.1*	*113.8*	*165.3*	*204.1*	*55.3*	*51.6*	*71.0*	*72.8*	*72.0*	*73.8*
កសិកម្ម	94.2	66.0	97.3	79.7	81.2	99.5	34.7	20.2	25.5	20.7	30.3	16.8
- កៅស៊ូ	*29.6*	*25.9*	*29.7*	*35.1*	*38.3*	36.7	7.8	9.8	13.6	10.2	8.4	6.9
- ឈើ	*32.9*	*22.3*	*16.0*	*10.2*	*11.1*	10.3	2.1	2.3	2.5	1.7	2.1	2.0
- ត្រី	*5.4*	*6.0*	*4.3*	*2.8*	*10.6*	10.1	1.9	1.0	1.6	1.4	0.7	0.4
- ផ្សេងៗ	*26.2*	*11.8*	*47.4*	*31.6*	*21.3*	42.6	22.9	7.0	7.7	7.5	19.0	7.5
ការនាំចូលសរុប	1417.7	1501.4	1707.8	1824.9	2149.0	2513	690.7	774.9	784.3	807.1	790.9	911.6
រួមមាន: - សាំង	-	-	25.9	33.2	30.2	40.2	10.9	12.4	13.1	13.2	15.7	20.2
- ម៉ាស៊ូត	-	-	100.8	109.6	109.4	93.1	32.5	32.2	30.1	27.2	31.9	36.6
- សំភារៈសំណង់	-	-	12.9	80.8	95.3	134.7	37.0	39.1	42.5	35.8	44.1	47.3
- ផ្សេងៗ	-	-	1568.2	1601.3	1914.0	2245	610.3	691.2	698.5	731.0	699.2	807.5
ជញ្ជីងពាណិជ្ជកម្ម	-361.5	-233.2	-254.6	-116.8	-40.9	-160.1	-87.5	-122.4	23.2	-70.4	-83.1	-208.1
							បំរែបំរួលជាភាគរយធៀបនឹងត្រីមាសមុន					
ការនាំចេញសំលៀកបំពាក់សរុប	-	-	-	-	-	-	-5.4	11.2	23.7	-8.4	-5.4	1.6
ការនាំចេញសរុប	-	-	-	-	-	-	-6.4	8.2	23.7	-8.8	-3.9	0.4
ការនាំចូលសរុប	-	-	-	-	-	-	-0.03	12.2	-1.6	5.9	-2.0	15.5
							បំរែបំរួលជាភាគរយធៀបនឹងឆ្នាំមុន					
ការនាំចេញសំលៀកបំពាក់សរុប	74.0	24.9	12.8	20.1	24.5	11.2	27.8	27.1	10.2	19.1	19.2	8.8
ការនាំចេញសរុប	12.2	20.1	14.6	17.5	23.4	11.6	30.3	26.7	10.6	14.3	17.3	8.0
ការនាំចូលសរុប	14.6	5.9	13.7	6.9	17.8	16.9	32.6	15.6	20.9	16.8	14.5	17.8

Import data include tax-exempt imports. Sources: Department of Trade Preferences Systems, MOC and Customs and Excise Department, MEF (web site)

តារាង៤. ចំនួនអ្នកដំណើរមកដល់ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ឆ្នាំ១៩៩៩-២០០៧

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006				2007	
							Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2
							អ្នកដំណើរពាន់នាក់					
តាមផ្លូវអាកាស	351.7	408.4	523.0	456.0	626.1	856.5	275.4	204.4	224.2	325.0	373.6	275.6
តាមផ្លូវគោក និងទឹក	114.7	196.5	263.5	245.0	428.9	565.1	181.9	153.6	146.4	191.0	177.2	148.9
សរុប	466.4	604.9	786.5	701.1	1055.0	1421.6	457.3	358.0	370.6	516.0	550.8	424.5
							បំរែបំរួលជាភាគរយធៀបនឹងត្រីមាសមុន					
សរុប	-	-	-	-	-	-	9.9	-21.7	4.1	39.2	6.7	-22.9
							បំរែបំរួលជាភាគរយធៀបនឹងឆ្នាំមុន					
សរុប	26.8	29.7	30.0	-10.9	50.5	34.7	20.2	21.2	14.7	24.1	20.4	19.2

Source: Ministry of Tourism.

តារាង៥. ប្រតិបត្តិការថវិកាជាតិលើមូលដ្ឋានជាសាច់ប្រាក់ ឆ្នាំ១៩៩៨-២០០៦ (ពាន់លានរៀល)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006 Q1*	Q2*	Q3*	Q4*	2007 Q1*	Q2
ចំណូលសរុប	1528	1530	1744	1764	2126	2625	595.9	731.5	732.2	1199.6	824.9	676.6
ចំណូលចរន្ត	-	1521	1728	1733	2107	2474	593.2	726.9	716.8	844.9	824.9	676.6
ចំណូលពន្ធ	1096	1096	1227	1220	1577	1911	484.7	558.6	565.8	661.8	699.9	585.1
ពន្ធគយ	376	376	424	395	513	573	135.5	151.7	157.2	200.0	-	-
ពន្ធក្នុងស្រុក	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	487.9	429.6
ពន្ធលើពាណិជ្ជកម្មក្រៅប្រទេស	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	212.1	155.5
ចំណូលមិនមែនពន្ធ	424	424	501	513	530	563	108.5	168.3	151.0	183.1	125.0	87.0
អាជីវកម្មព្រៃឈើ	28	29	15	7	2	3	0.5	0.7	0.3	0.9	-	-
ប្រៃសណីយ៍ និងទូរគមនាគមន៍	124	122	123	120	94	123	11.4	30.0	11.7	30.0	-	-
ចំណូលលើអចលនទ្រព្យ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	27.9	8.9
លក់ទំនិញ និងសេវា	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	88.8	70.7
ចំណូលជាមូលធន	8	9	16	31	19	152	2.7	4.6	15.4	354.7	0.0	0.0
ចំណាយសរុប	2332	2332	2948	2757	2932	3295	932.1	1020.1	1030.6	1191.9	923.9	680.2
ចំណាយជាមូលធន	976	977	1388	1171	1163	1328	390.5	394.7	423.8	429.1	367.1	216.5
ចំណាយចរន្ត	1356	1355	1560	1586	1769	1967	541.7	625.4	606.9	762.8	556.8	463.7
អប់រំ និងសុខាភិបាល	344	343	454	473	518	351	80.3	202.3	150.1	281.3	-	-
ការពារ និងសន្តិសុខជាតិ	404	405	438	411	423	451	78.1	116.7	155.3	170.1	-	-
ក្រសួងផ្សេងៗទៀត	636	637	668	702	828	1165	383.2	306.4	301.5	311.4	-	-
បៀវត្សរ៍	517	509	587	615	640	711	140.5	210.3	230.6	240.6	199.7	164.3
ឧបត្ថម្ភធន និង ជំនួយសង្គមកិច្ច	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	61.9	119.3
ឱនភាពជាទូទៅ	-804	-802	-1204	-993	-806	-706	-336.3	-288.5	-298.5	7.7	-99.0	-3.6
ហិរញ្ញប្បទានពីក្រៅប្រទេស	768	766	1249	886	864	1127	308.0	341.3	335.2	376.2	344.0	160.5
ហិរញ្ញប្បទានក្នុងស្រុក	36	37	-45	106	148	-396	28.3	-52.8	-36.7	-383.9	-245.0	156.9

Provisional for 2007. Q2 up to May. *Revised. Source: MEF web site.

តារាង៦. សន្ទស្សន៍ថ្លៃទំនិញប្រើប្រាស់ អត្រាប្តូរប្រាក់ និងថ្លៃមាស (មធ្យមភាគតាមការិយបរិច្ឆេទ) ឆ្នាំ១៩៩៩-២០០៧

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006 Q1	Q2	Q3	Q4	2007 Q1	Q2
							សន្ទស្សន៍ថ្លៃទំនិញប្រើប្រាស់ (បំរែបំរួលជាភាគរយធៀបនឹងឆ្នាំមុន)					
ខេត្ត	5.4	-0.1	0.9	4.4	14.4	16.4	15.8	12.0	8.5	7.2	4.2	4.6
ភ្នំពេញ - ទំនិញគ្រប់ប្រភេទ	-0.8	0.2	3.3	1.1	3.9	5.8	6.1	4.5	4.9	3.4	3.0	4.6
- ម្ហូបអាហារ	-3.4	-2.5	1.8	1.5	6.4	8.6	10.6	6.3	5.8	3.3	3.0	7.2
- ដឹកជញ្ជូន	6.6	-4.2	0.3	4.9	9.7	11.4	9.7	10.0	10.1	6.8	5.2	5.0
							អត្រាប្តូរប្រាក់ ថ្លៃមាស ថ្លៃប្រេងឥន្ធនៈ (តាមអត្រាទីផ្សារនៅភ្នំពេញ)					
រៀលក្នុង ១ ដុល្លារ*	3840.8	3916.3	3912.1	3973.3	4016.3	4119.7	4,094.8	4106.6	4145.3	4129.4	4063.0	4075.4
រៀលក្នុង ១ បាតថៃ*	95.8	88.2	91.1	95.8	99.9	102.6	103.5	108.0	110.3	113.0	113.7	118.0
រៀលក្នុង ១០០ ដុងវៀតណាម*	27.1	26.6	25.6	25.6	25.5	25.8	25.4	25.0	24.9	25.0	24.6	24.7
ថ្លៃមាស (ដុល្លារក្នុង១ជី)	33.3	32.8	36.8	41.4	46.3	54.0	64.2	72.2	73.0	72.8	77.7	79.8
ថ្លៃម៉ាស៊ូត (រៀល/លីត្រ)	1105	1329	1521	1508	2088	2633	2,867	3110	3333	3250	3067	3100
ថ្លៃសាំង (រៀល/លីត្រ)	1760	2113	2084	2150	2833	3442	3,767	4000	4200	4050	3750	3900

Sources: CDRI, IMF, NIS, Ministry of Economy and Finance

តារាង៧. ស្ថានភាពរូបិយវត្ថុ ឆ្នាំ១៩៩៩-២០០៧ (តួលេខនៅចុងការិយបរិច្ឆេទ)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006 Q1	Q2	Q3	Q4	2007 Q1	Q2
							ពាន់លានរៀល					
ទ្រព្យសកម្មបរទេសសុទ្ធ	2589	3080	3737	4027	4797	5475	6,410	6682	6958	7224	8056	9048
ទ្រព្យសកម្មក្នុងស្រុកសុទ្ធ	-759	-876	-849	-698	-467	-450	-699	-637	-497	-282	-263	-172
ឥណទេយ្យសុទ្ធលើរដ្ឋាភិបាល	3	-75	-119	-128	-209	-421	-755	-831	-892	-953	-1176	-1403
ឥណទានដល់ផ្នែកឯកជន	898	936	1059	1337	1817	2394	2,778	2997	3288	3628	4066	4537
រូបិយវត្ថុទូទៅ M2	1830	2204	2888	3329	4330	5025	5,711	6045	6461	6942	7793	8876
រូបិយវត្ថុ M1	540	609	813	937	1153	1323	1,449	1512	1563	1658	1794	1748
រូបិយវត្ថុផ្សេងៗ	1290	1595	2075	2392	3177	3702	4,262	4533	4898	5285	5999	7128
							បំរែបំរួលជាភាគរយធៀបនឹងឆ្នាំមុន					
រូបិយវត្ថុទូទៅ M2	26.8	20.4	31.0	15.2	30.0	16.1	27.0	30.6	29.4	38.2	36.5	46.8
រូបិយវត្ថុ M1	1.7	12.8	33.5	15.3	23.0	14.7	20.9	24.4	22.2	25.3	23.9	15.7
រូបិយវត្ថុផ្សេងៗ	41.4	23.6	30.0	15.2	32.8	16.6	33.6	32.8	31.9	42.7	40.7	57.3

Source: National Bank of Cambodia

តារាង៨. ចំណូលប្រចាំថ្ងៃជាមធ្យមពិតរបស់ពលករងាយរងគ្រោះ (ថ្លៃថេរ ខែវិច្ឆិកា ២០០០)

	ចំណូលប្រចាំថ្ងៃ (ជារៀល)									បំរែបំរួលធៀបនឹងឆ្នាំមុន (%)		
	2000 វិច្ឆិកា	2003	2004	2005	2006 សីហា	វិច្ឆិកា	2007 កុម្ភៈ	ឧសភា	សីហា	2007 កុម្ភៈ	ឧសភា	សីហា
អ្នកធាក់ស៊ីក្លូ	7594	8572	7614	7469	6063	7393	6534	9245	7126	-17	8	18
អ្នកលីសែង	6233	6676	6895	6545	5238	7045	6010	9798	7704	-8	33	47
អ្នកលក់បន្លែតូចតាច	5256	6532	6947	6000	5197	6125	6125	8951	9116	-1	38	75
អ្នករើសអេតចាយ	2718	3944	4446	4416	4266	3903	4530	5533	6038	-9	23	42
អ្នកបំរើតាមភោជនីយដ្ឋាន*	2111	4932	4448	4426	4292	4498	4078	5150	4193	-13	21	-2
អ្នកស៊ីឈ្នួលធ្វើស្រែ	4198	4177	4139	4365	4137	4653	4126	4531	4561	0	0	10
កម្មកររោងចក្រកាត់ដេរ	6701	9577	9277	8816	9264	8957	11146	8347	9033	21	6	-2
អ្នករត់ម៉ូតូឌុប	8610	10092	9204	8201	6744	8386	9144	12,886	8979	3	47	33
កម្មករសំណង់គ្មានជំនាញ	5399	6558	6382	5918	6407	6028	5263	6075	5901	-15	-5	-2
កម្មករសំណង់មានជំនាញ	13127	13111	12679	10316	9833	9466	10215	11,892	11,723	-14	21	24

* Waitresses' earnings do not include meals and accommodation provided by shop owners.

Surveys on the revenue of waitresses, rice-field workers, unskilled workers, motorcycle taxi and construction workers began in February 2000. Source: CDRI